

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ
ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНИ
(Держенергоефективності)**

пров. Музейний, 12, м. Київ, 01001, тел./факс: (044) 590-59-60 (61), 590-59-74
E-mail: saee@saee.gov.ua, сайт: www.saee.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37536010

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

**Державна регуляторна
служба України**

Держенергоефективності повторно надсилає на погодження проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» щодо розвитку високоефективної когенерації», який доопрацьовано відповідно до зауважень, наданих рішенням Державної регуляторної служби України № 421 від 13.07.2020.

Додатки:

1. Проект Закону на 10 арк. в 1 прим.;
2. Пояснювальна записка на 5 арк. в 1 прим.;
3. Порівняльна таблиця на 18 арк. в 1 прим.;
4. Аналіз регуляторного впливу на 20 арк. в 1 прим.;
5. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.

Т.В.О. Голови

Костянтин ГУРА

Стрельцова І.М.
(044) 590-54-09

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України “Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу” щодо розвитку високоефективної когенерації

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести до Закону України “Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу” (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 20, ст. 278 із наступними змінами) такі зміни:

1. Статтю 1 викласти в такій редакції:

“Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

1) базовий сценарій — сценарій, що відображає звичайний хід діяльності системи теплопостачання та не передбачає будь-яких радикальних змін її технологічної структури, в якому враховані можливості заміни певних елементів системи теплопостачання відповідно до графіка ремонту та реконструкцій без удосконалення технологій;

2) високоефективна когенераційна установка — когенераційна установка з високим коефіцієнтом корисної дії, яка забезпечує економію первинної енергії на рівні не нижче 10 відсотків порівняно з контрольними значеннями ефективності для окремого виробництва електричної і теплової енергії, а також дрібномасштабна когенераційна установка та мікрокогенераційна установка, які забезпечують економію первинної енергії;

3) високоефективна когенерація — комбіноване виробництво електричної та теплової енергії високоефективною когенераційною установкою;

4) відпущена енергія — електрична або тепла енергія, що постачається споживачам від когенераційної установки;

5) гарантія походження електричної енергії, яка вироблена високоефективною когенераційною установкою, — електронний документ, наданий відповідно до Закону України “Про електронні документи та електронний документообіг” центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-

енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, на запит виробника електричної енергії, який підтверджує, що частка або визначена кількість електричної енергії вироблена в Україні високоефективною когенераційною установкою;

6) додаткове паливо — паливо, що спалюється постійно або тимчасово в продуктах згорання основного палива з метою підвищення електричної і/або теплової потужності когенераційної установки;

7) дрібномасштабна когенераційна установка — когенераційна установка з максимальною електричною потужністю від 50 кВт до 1 МВт;

8) економічно ефективний варіант теплопостачання — варіант теплопостачання, який порівняно з базовим сценарієм, що відображає звичайний хід діяльності, зменшує обсяг первинної енергії, потрібної для економічно ефективного постачання однієї одиниці переданої енергії у межах відповідної системи, що підтверджено результатами аналізу витрат і вигід;

9) електронний реєстр — електронна веб-система, яка використовується для ведення обліку відомостей про видачу, використання та припинення дії гарантій походження електричної енергії, що вироблена високоефективною когенераційною установкою, а також надання інформації про них;

10) ефективність використання додаткового палива — відношення приросту обсягу відпущеної протягом року електричної і/або теплової енергії від когенераційної установки, обумовленого спаленням додаткового палива протягом зазначеного строку, до енергії такого додаткового палива;

11) істотне оновлення — капітальний ремонт, реконструкція, технічне переоснащення теплогенеруючого об'єкта, вартість якого перевищує 50 відсотків капітальних витрат на нову порівнянну установку;

12) кваліфікація когенераційної установки — встановлення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива відповідності умов та показників експлуатації когенераційної установки вимогам (кваліфікаційним показникам) цього Закону;

13) кваліфікована когенераційна установка — когенераційна установка, умови і показники експлуатації якої відповідають вимогам цього Закону;

14) когенераційна установка — комплекс обладнання, що працює за способом комбінованого виробництва електричної і теплової енергії або перетворює скидний енергетичний потенціал технологічних процесів в електричну та теплову енергію;

15) комбіноване виробництво електричної та теплової енергії (когенерація) — спосіб одночасного виробництва електричної та теплової енергії в межах одного технологічного процесу;

16) контрольні значення ефективності для окремого виробництва електричної і теплової енергії — еталонні значення коефіцієнтів корисної дії для окремого виробництва електричної та теплової енергії, що відображають експлуатаційну ефективність роздільного виробництва електричної та теплової енергії, яке передбачається замінити на когенерацією, та складаються з матриці значень, диференційованих за роками будівництва і видами палива. Еталонні

значення ефективності когенераційних установок із строком використання більш як десять років фіксуються на рівні еталонних значень для установок із строком використання десять років;

17) мікрокогенераційна установка — когенераційна установка з максимальною електричною потужністю до 50 кВт;

18) операційний період — період, протягом якого когенераційною установкою вироблена електрична енергія, що дорівнює одному календарному року;

19) основне паливо — паливо, що забезпечує роботоздатність когенераційної установки, у тому числі скидний енергетичний потенціал технологічних процесів;

20) первинна енергія — енергія, потрібна для постачання однієї одиниці переданої енергії у межах відповідної системи з урахуванням енергії, потрібної для видобування, перетворення, транспортування та розподілу;

21) скидний енергетичний потенціал технологічних процесів — вторинні енергетичні ресурси, які можуть бути використані для виробництва електричної та теплової енергії в когенераційних установках. Перелік таких вторинних енергетичних ресурсів встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.”;

2. частину першу статті 2 викласти в такій редакції:

“Цей Закон регулює відносини, що виникають у сфері енергозбереження між суб’єктами господарювання, що здійснюють виробництво електричної та/або теплової енергії на когенераційних установках, і суб’єктами господарювання, які провадять діяльність з передачі або постачання електричної енергії та/або теплової енергії, незалежно від форми власності.”;

3. текст статті 3 викласти в такій редакції: “Відносини у сфері комбінованого виробництва теплової та електричної енергії регулюються Законом України “Про ринок електричної енергії”, “Про тепlopостачання” цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.”;

4. абзац другий частини першої статті 4 після слів “технологічних процесів” доповнити словами “, або використанням енергії відновлюваних джерел”;

5. у статті 5:

абзац третій після слів “теплогенеруючих об’єктів в” доповнити словом “високоєфективні”;

абзац шостий після слів “економічного стимулювання використання” доповнити словом “високоєфективних”;

6. у статті 8:

у частині першій слова “центральный орган виконавчої влади у сфері енергозбереження” замінити словами “ центральный орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд), центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно - енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива”;

в абзаці третьому частини другої слова “з комбінованого виробництва теплової і електричної енергії” замінити словами “з виробництва електричної та теплової енергії”;

частину другу доповнити абзацом такого змісту:

“надання гарантії походження енергії, яка вироблена високоефективною когенераційною установкою.”;

7. у статті 9:

у частині першій слова “Власникам когенераційних установок” замінити словами “Суб’єктам господарювання, що здійснюють виробництво електричної енергії на когенераційних установках,”;

у частині другій слова “Власникам кваліфікованих когенераційних установок” замінити словами “Суб’єктам господарювання, що здійснюють виробництво електричної енергії на кваліфікованих когенераційних установках,”;

8. статтю 10 доповнити частинами другою - п’ятою такого змісту:

“З метою планування економічно ефективного варіанта теплопостачання у населених пунктах, в яких передбачається істотне оновлення діючих теплогенеруючих об’єктів або будівництво нових потужностей теплової генерації, до початку проведення робіт з будівництва, реконструкції або технічного переоснащення в разі, коли планується будівництво нової установки тепловою потужністю понад 20 МВт або істотне оновлення існуючої установки загальною тепловою потужністю понад 20 МВт, здійснюється аналіз витрат і вигід щодо оцінки потенціалу застосування високоефективної когенерації.

Аналіз витрат і вигід щодо оцінки потенціалу застосування високоефективної когенерації є складовою частиною комплексної оцінки застосування високоефективної когенерації та ефективного централізованого теплопостачання і охолодження.

Комплексна оцінка застосування високоефективної когенерації та ефективного централізованого теплопостачання і охолодження оновлюється кожні п’ять років.

Вимоги до проведення аналізу витрат та вигід щодо оцінки потенціалу високоефективної когенерації і комплексної оцінки застосування високоефективної когенерації та ефективного централізованого теплопостачання і охолодження встановлюються центральним органом

виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.”;

9. у статті 11:

частину першу викласти у такій редакції:

“Когенераційні установки, які відпускають частину або весь обсяг виробленої електричної енергії споживачам, крім потреб власного споживання, можуть бути визнані як кваліфіковані, якщо вони є високоефективними когенераційними установками, за результатами розрахунків, здійснених відповідно до Методики визначення ефективності процесу когенерації, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд)»;

у частині другій слова “центральный орган виконавчої влади у сфері енергозбереження” замінити словами “центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива,”;

доповнити статтю частинами такого змісту:

“Кваліфікація когенераційної установки (далі — кваліфікація) проводиться на безоплатній основі на підставі результатів розгляду заяви суб’єкта господарювання, що здійснює виробництво електричної та теплової енергії на когенераційній установці або уповноваженої ним особи (далі — заявник), та технічної інформації про когенераційну установку.

Кваліфікація когенераційної установки підтверджується свідоцтвом про кваліфікацію когенераційної установки (далі — свідоцтво).

Форми заяви про проведення кваліфікації когенераційної установки, свідоцтва та форма подання технічної інформації про когенераційну установку затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Заява про проведення кваліфікації когенераційної установки повинна містити інформацію щодо прізвища, імені, по батькові фізичної особи — підприємця або найменування суб’єкта господарювання, що здійснює виробництво електричної та теплової енергії на когенераційній установці, його місцезнаходження, найменування та типу енергетичного обладнання, яке входить до складу когенераційної установки, адреси розташування когенераційної установки.

Технічна інформація про когенераційну установку, яка експлуатується або вперше введена в експлуатацію, повинна містити інформацію щодо:

адреси розташування когенераційної установки;

найменування та типу енергетичного обладнання, яке входить до складу когенераційної установки;

дати введення когенераційної установки в експлуатацію;

функціональної схеми когенераційної установки та її опису;

результатів випробувань когенераційної установки на експлуатаційних режимах (для когенераційної установки, яка вперше введена в експлуатацію);

видів палива/енергії, включаючи вторинні енергетичні ресурси, що використовуються когенераційною установкою та згідно яких диференційовано контрольні значення ефективності для окремого виробництва електричної і теплової енергії, обсягів їх витрат;

обсягів виробленої когенераційною установкою та відпущеної суб'єктам господарювання електричної та теплової енергії;

установленої потужності (електричної/теплової) та коефіцієнта корисної дії (електричного/теплого) когенераційної установки, загального коефіцієнта використання теплоти палива;

рівня напруги підключення;

питомих витрат умовного палива на відпущену електроенергію (теплоенергію);

собівартості виробництва 1 Гкал теплоенергії (1 кВт·год електроенергії).

Свідоцтво або рішення про відмову у наданні свідоцтва (з обґрунтуванням підстав) на безоплатній основі надається заявникові не пізніше 30 календарних днів з дня реєстрації заяви у центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Підставами для відмови у наданні свідоцтва є невідповідність вимогам, які встановлено цією статтею до кваліфікаційних показників, подання неповного пакета документів, необхідних для проведення кваліфікації, виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих заявником.

Рішення про відмову у наданні свідоцтва може бути оскаржене до суду в установленому законодавством порядку.

У разі втрати або пошкодження свідоцтва центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, протягом п'яти робочих днів з дня отримання письмового звернення заявника надає йому дублікат свідоцтва на безоплатній основі.

У разі пошкодження свідоцтва до звернення додається непридатний для використання екземпляр свідоцтва.

Підставами для відмови у наданні дубліката свідоцтва є виявлення в документах, поданих заявником, недостовірних відомостей та подання заяви іншим заявником, ніж визначено у свідоцтві.”;

10. доповнити статтею 11¹ такого змісту:

“Стаття 11¹. Гарантія походження енергії, яка вироблена високоефективною когенераційною установкою

Гарантію походження електричної енергії, яка вироблена високоефективною когенераційною установкою (далі — гарантія походження), надає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Гарантія походження видається на фактичний обсяг відпущеної в електричну мережу електричної енергії за операційний період за умови чинних на такий період ліцензій на право провадження господарської діяльності з виробництва електричної та теплової енергії і свідоцтва про кваліфікацію когенераційної установки.

Гарантія походження надається на безоплатній основі на підставі результатів розгляду таких документів:

заяви про отримання гарантії походження заявника;

довідки суб'єкта господарювання, що провадить діяльність з передачі або постачання електричної енергії, яка повинна містити інформацію про обсяг електричної енергії, закупленої у заявника за операційний період.

Гарантія походження може бути використана заявником для подання інформації кінцевим споживачам електричної енергії про те, що електрична енергія вироблена високоефективною когенераційною установкою.

Гарантія походження надається в електронному вигляді відповідно до Закону України "Про електронні документи та електронний документообіг".

Строк дії гарантії походження становить 12 місяців з дня видачі.

Форми гарантії походження та заяви про отримання гарантії походження затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Заява про отримання гарантії походження повинна містити інформацію щодо:

прізвища, імені, по батькові фізичної особи—підприємця або найменування суб'єкта господарювання, що здійснює виробництво електричної та/або теплової енергії на когенераційній установці, його місцезнаходження;

номерів ліцензій на право провадження заявником господарської діяльності з виробництва електричної та теплової енергії;

номера та строку дії свідоцтва заявника про кваліфікацію когенераційної установки;

адреси розташування когенераційної установки;

дати введення когенераційної установки в експлуатацію;

назви та типу енергетичного обладнання, яке входить до складу когенераційної установки;

встановлених електричної та теплової потужностей когенераційної установки;

виду палива (основного та додаткового із зазначенням нижчої теплотворної здатності палива) або енергії, що використовується когенераційною установкою;

обсягів електричної та теплової енергії, які вироблені когенераційною установкою та відпущені в мережі;

операційного періоду;

електричного та теплового коефіцієнтів корисної дії когенераційної установки;

відомостей про встановлені та змонтовані засоби обліку (назви, умовного позначення та заводського номера засобу вимірювальної техніки; номера свідоцтва про перевірку законодавчо регульованого засобу вимірювальної техніки, дати його видачі та строку дії або документа про відповідність) виробленої, відпущеної або спожитої для власних потреб електричної енергії;

виду та обсягів одержаної державної підтримки вироблення когенераційною установкою одиниці електричної енергії та одиниці теплової енергії, що відпущені у мережі;

виду та обсягів інвестиційної підтримки, яку отримав (отримує) заявник для впровадження та функціонування когенераційної установки.

Гарантія походження відповідає стандартному обсягу відпущеної в мережу електричної енергії, який зазначається з точністю до 1 МВт·год. Залишкові кВт·год переносяться на наступний операційний період. Для кожного стандартного обсягу відпущеної в мережу електричної енергії видається одна гарантія походження.

Гарантія походження повинна містити інформацію щодо:

найменування суб'єкта господарювання, який отримав ліцензію на право провадження господарської діяльності з виробництва електричної та теплової енергії;

місця розташування когенераційної установки;

дати введення когенераційної установки в експлуатацію;

назви та типу енергетичного обладнання, яке входить до складу когенераційної установки;

встановлених електричної та теплової потужностей когенераційної установки;

електричного та теплового коефіцієнтів корисної дії когенераційної установки;

виду палива (основного та додаткового з визначенням нижчої теплотворної здатності палива) або енергії, що використовується когенераційною установкою;

обсягу теплової енергії, яка вироблена когенераційною установкою та відпущена в теплову мережу;

обсягу електричної енергії, виробленої когенераційною установкою та відпущеної в електричну мережу, на яку видається гарантія походження;

економії первинної енергії, що отримана у результаті використання когенераційної установки;

операційного періоду, на який видається гарантія походження;

виду та обсягів одержаної державної підтримки вироблення одиниці електричної енергії та одиниці теплової енергії, вироблених когенераційною установкою та відпущених у мережі;

виду та обсягів інвестиційної підтримки, яку отримав (отримує) заявник для впровадження та функціонування когенераційної установки;

номера і дати видачі гарантії походження, назви країни.

Гарантія походження надається заявникові не пізніше ніж протягом 30 календарних днів з дня надходження заяви до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Про відмову у видачі гарантії походження заявник повідомляється письмово (з обов'язковим зазначенням причини відмови) не пізніше ніж протягом 20 календарних днів з дня надходження заяви до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Підставами для відмови у видачі гарантії походження є невідповідність форми подання інформації, наведеної в заяві, та/або подання недостовірної інформації.

Рішення про відмову у видачі гарантії походження може бути оскаржене заявником до суду.

У разі усунення недоліків, які стали підставою для відмови у видачі гарантії походження, заявник може повторно подати заяву до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів,

енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Гарантія походження на стандартний обсяг відпущеної в мережу електричної енергії втрачає чинність після її використання або закінчення строку її дії.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, в порядку та за формою, визначеними Кабінетом Міністрів України, веде електронний реєстр гарантій походження енергії з урахуванням вимог законодавства щодо забезпечення електронного документообігу та захисту інформації в інформаційних системах.”;

11. у статті 12:

у частині першій слова “надаються її власником” замінити словами “надаються суб’єктом господарювання, що здійснює виробництво електричної та/або теплової енергії на когенераційній установці,”;

у частині другій слова “власник когенераційної установки” замінити словами “суб’єкт господарювання, що здійснює виробництво електричної енергії на когенераційній установці,”;

у частині п’ятій слова “власник когенераційної установки” замінити словами “суб’єкт господарювання, що здійснює виробництво теплової енергії на когенераційній установці,”;

12. текст статті 13 викласти в такій редакції:

“Державний нагляд і контроль у сфері використання когенераційних установок здійснюється відповідно до закону.”.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації положень цього Закону;

забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» щодо розвитку високоефективної когенерації»

1. Резюме

Основною метою прийняття проєкту акта є узгодження положень чинного законодавства України з принципами та положеннями законодавства Європейського союзу в сфері розвитку високоефективної когенерації, зокрема, Директиви 2004/8/ЄС та Директиви 2012/27/ЄС (далі - Директиви).

2. Проблема, яка потребує розв'язання

Створення умов для розвитку в Україні високоефективної когенерації з дотриманням принципів та положень законодавства Європейського Союзу, що у кінцевому рахунку забезпечить підвищення ефективності використання палива та зменшення споживання природного газу в суспільному виробництві.

3. Суть проєкту акта

Для забезпечення зростання ефективності використання палива та підвищення екологічної безпеки проєктом Закону передбачено віднесення до принципів державної політики у сфері використання когенераційних установок сприяння перебудові діючих теплогенеруючих об'єктів в *високоефективні* установи комбінованого виробництва електричної та теплової енергії та економічного стимулювання використання *високоефективних* когенераційних установок на підприємствах незалежно від форми власності та галузевої належності.

Крім цього, проєктом Закону до статті 1 Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» додані нові терміни, а саме: «мікрокогенераційна установка», «дрібномасштабна когенераційна установка», «високоефективна когенерація», «високоефективна когенераційна установка», «гарантія походження електричної енергії, виробленої високоефективною когенераційною установкою» та інші відповідно до їх визначень, наведених у Директивах.

Високоефективна когенерація повинна визначатися економією енергії, яка отримана за рахунок комбінованого виробництва, замість окремого виробництва теплової та електричної енергії.

З цією метою в проєкті Закону удосконалено підхід до кваліфікації когенераційної установки. Замість умови відповідно до якої кваліфікуються когенераційні установки, а саме: протягом вказаного строку обсяг відпущеної електричної та теплової енергії по відношенню до енергії основного та додаткового палива повинен становити не менше 42 відсотків, вводиться умова про те, що кваліфіковані когенераційні установки мають бути високоефективними когенераційними установками, тобто, забезпечувати за

рахунок комбінованого виробництва енергії економію первинної енергії на рівні щонайменше 10 % у порівнянні з контрольними значеннями ефективності для окремого виробництва електричної і теплової енергії.

Для отримання кінцевим споживачем можливості обирати між енергією, виробленою когенераційними установками, та енергією, яка отримана за рахунок інших технологій, проектом Закону передбачено надання споживачеві гарантії походження електричної енергії, виробленої на основі узгодженої ефективності контрольних значень високоефективної когенераційної установки.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про адміністративні послуги» адміністративна послуга це результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до Закону, також частиною 3 статті 3 цього Закону зазначено, що до адміністративних послуг прирівнюється надання органом виконавчої влади, іншим державним органом, органом влади АР Крим, органом місцевого самоврядування, їх посадовими особами витягів та виписок із реєстрів, довідок, копій, дублікатів документів та інших передбачених законом дій, у результаті яких суб'єкту звернення, а також об'єкту, що перебуває в його власності, володінні чи користуванні, надається або підтверджується певний юридичний статус та/або факт.

Таким чином, видача гарантії походження енергії містить ознаки адміністративної послуги.

Проектом Закону надання гарантії походження енергії, виробленої високоефективною когенерацією, віднесено до державного регулювання у сфері використання когенераційних установок.

З огляду на це, Закон України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» приведено у відповідність до вимог частини першої статті 5 Закону України «Про адміністративні послуги» щодо встановлення виключно законами підстав для одержання адміністративної послуги, а саме:

1). *Підстави для одержання адміністративної послуги* – надана в електронній формі заява суб'єкта господарювання, що здійснює виробництво теплової та/або електричної енергії на когенераційних установках, та відповідних підтверджуючих документів.

2). *Суб'єкта надання адміністративних послуг та його повноважень щодо надання адміністративних послуг* – надає орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Гарантія походження видається в електронному вигляді відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг». Гарантія походження видається на фактичний обсяг відпущеної в електричну мережу електричної енергії за операційний період за умови чинних на цей період ліцензій на право провадження господарської діяльності з виробництва

електричної та/або теплової енергії та свідоцтва про кваліфікацію когенераційної установки.

3). *Переліку та вимог до документів, необхідних для отримання адміністративних послуг* – форма заяви на отримання гарантії походження та форма гарантії походження затверджуються Кабінетом Міністрів України.

4). *Платності або безоплатності надання адміністративної послуги* – гарантія походження надається на безоплатній основі.

5). *Граничного строку надання адміністративної послуги* – не пізніше 30 календарних днів з дня реєстрації заяви у центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

6). *Переліку підстав для відмови у наданні адміністративної послуги* – підставами для відмови у видачі гарантії походження є невідповідність форми надання інформації, наведеної у заяві, та/або подання недостовірної інформації.

Крім цього, проектом Закону встановлено термін дії гарантії походження (12 місяців з дня видачі), стандартний обсяг відпущеної в мережу електричної енергії (1МВт·год). Визначено, що ведення електронного реєстру гарантій походження енергії, яка вироблена високоефективною когенерацією, з урахуванням вимог законодавства щодо забезпечення електронного документообігу та захисту інформації в інформаційних системах здійснюватиметься центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, в порядку та за формою, встановленою Кабінетом Міністрів України.

4. Вплив на бюджет

Прийняття проекту Закону не потребує фінансування з державного чи місцевих бюджетів.

5. Позиція заінтересованих сторін

Проект Закону не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-побутової сфери та не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, оскільки він не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Консультації із заінтересованими сторонами стосовно проекту акта не проводилися.

Проект Закону було розміщено для обговорення на веб-сайті Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України (<http://saee.gov.ua/>) та Міністерства енергетики України (<http://mpe.kmu.gov.ua/>).

6. Прогноз впливу

Проект Закону матиме вплив на ринкове середовище та інтереси суб'єктів господарювання, громадян та держави. Прогноз впливу додається.

7. Позиція заінтересованих органів

Проект Закону потребує погодження з Міністерством енергетики України, Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Міністерством фінансів України, Антимонопольним комітетом України, Державною регуляторною службою України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (за згодою) та проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

8. Ризики та обмеження

У проєкті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилась.

У проєкті акта відсутні положення, які порушують принцип забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Положення проєкту Закону є гендерно-нейтральним для представників обох статей.

У проєкті акта відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень. Громадська антикорупційна експертиза не проводилась.

9. Підстава розроблення проєкту акта

Проект Закону розроблено на виконання на виконання пункту 672 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106, та положень Директиви 2012/27/ЄС.

**Т.в.о Голови
Держенергоефективності**

19 08 2020 р.

Костянтин ГУРА

ПРОГНОЗ ВПЛИВУ

реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін

1. Основною ціллю прийняття проекту акту є створення умов для розвитку в Україні високоефективної когенерації з дотриманням принципів та положень законодавства Європейського Союзу, що у кінцевому рахунку забезпечить підвищення ефективності використання палива та зменшення споживання природного газу в суспільному виробництві.

2. Вплив на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників (у числовому або якісному вимірі)		Пояснення (чому саме реалізація акта призведе до очікуваного впливу)
		короткостроковий вплив (до року)	середньостроковий вплив (більше року)	
Суб'єкти господарювання, які здійснюють комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (52 підприємства)	Забезпечення прав, свобод і законних інтересів юридичних осіб у сфері надання адміністративних послуг	Позитивний. Прозора система державного регулювання у сфері надання адміністративної послуги з кваліфікації установок, що здійснюють комбіноване виробництво теплової та електричної енергії	Позитивний. Прозора система державного регулювання у сфері надання адміністративної послуги з кваліфікації установок, що здійснюють комбіноване виробництво теплової та електричної енергії	Удосконалення підходу до кваліфікації когенераційної установки. Замість умов відповідно до яких на сьогодні кваліфікуються когенераційні установки, вводиться умова про те, що кваліфіковані когенераційні установки мають бути високоефективними когенераційними установками, тобто, забезпечувати за рахунок комбінованого виробництва енергії економію первинної енергії на рівні щонайменше 10 % у порівнянні з контрольними значеннями ефективності для окремого виробництва електричної і теплової енергії. Прийняття проекту забезпечить юридичну визначеність та прозорість у питаннях надання адміністративної послуги з кваліфікації високоефективної когенераційної установки відповідно до норм Закону України «Про адміністративні послуги»
Споживачі енергії, яка вироблена високоефективними когенераційними установками	Скорочення витрат на оплату енергії	Позитивний. Зменшення собівартості виробленої енергії, що, в свою чергу, дасть можливість зменшити тариф для споживача такої енергії. Зменшення обсягу викидів забруднюючих речовин в навколишнє природне середовище через зменшення витрат палива на вироблену одиницю енергії	Позитивний. Зменшення собівартості виробленої енергії, що, в свою чергу, дасть можливість зменшити тариф для споживача такої енергії. Зменшення обсягу викидів забруднюючих речовин в навколишнє природне середовище через зменшення питомих витрат палива на вироблену одиницю енергії	Зменшення витрат палива на вироблену одиницю енергії, зменшить собівартість виробленої енергії що, в свою чергу, зменшить тариф для споживача такої енергії.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» щодо розвитку високоефективної когенерації»

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта	Пояснення змін
Стаття 1. Визначення термінів У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні: відпущена енергія - електрична або теплова енергія, що постачається споживачам від когенераційної установки; додаткове паливо - паливо, що спалюється постійно або тимчасово в продуктах згорання основного палива з метою підвищення електричної і/або теплової потужності когенераційної установки; ефективність використання додаткового палива - відношення приросту обсягу відпущеної протягом року електричної і/або теплової енергії від когенераційної установки, обумовленого спаленням додаткового палива протягом вказаного строку, до енергії цього додаткового палива; кваліфікація когенераційної установки - встановлення центральним органом виконавчої влади у сфері енергозбереження відповідності умов та показників експлуатації когенераційної установки вимогам (кваліфікаційним показникам) цього Закону; кваліфікована когенераційна установка - когенераційна установка, умови і показники експлуатації якої відповідають вимогам цього Закону; когенераційна установка - комплекс обладнання, що працює за способом комбінованого виробництва електричної і теплової енергії або перетворює скидний енергетичний потенціал технологічних процесів в електричну та теплову енергію; комбіноване виробництво електричної та теплової енергії (когенерація) - спосіб одночасного виробництва	1) базовий сценарій — сценарій, що відображає звичайний хід діяльності системи теплопостачання та не передбачає будь-яких радикальних змін її технологічної структури, в якому враховані можливості заміни певних елементів системи теплопостачання відповідно до графіка ремонту та реконструкцій без удосконалення технологій; 2) високоефективна когенераційна установка — когенераційна установка з високим коефіцієнтом корисної дії, яка забезпечує економію первинної енергії на рівні не нижче 10 відсотків порівняно з контрольними значеннями ефективності для окремого виробництва електричної і теплової енергії, а також дрібномасштабна когенераційна установка та мікрокогенераційна установка, які забезпечують економію первинної енергії; 3) високоефективна когенерація — комбіноване виробництво електричної та теплової енергії високоефективною когенераційною установкою; 4) відпущена енергія — електрична або теплова енергія, що постачається споживачам від когенераційної установки; 5) гарантія походження електричної енергії, яка вироблена високоефективною когенераційною установкою, — електронний документ, наданий відповідно до Закону України “Про електронні документи та електронний документообіг” центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, на запит виробника електричної енергії, який підтверджує, що частка або	У зв’язку з узгодження положень чинного законодавства України з принципами та положеннями законодавства Європейського союзу в сфері розвитку високоефективної когенерації, законопроектom скасовуються старі терміни та вводяться нові терміни, які потребують визначення.

електричної та теплової енергії в межах одного технологічного процесу у результаті спалення палива;

основне паливо - паливо, що забезпечує роботоздатність когенераційної установки, у тому числі скидний енергетичний потенціал технологічних процесів;

скидний енергетичний потенціал технологічних процесів - вторинні енергетичні ресурси, які можуть бути використані для виробництва електричної та теплової енергії в когенераційних установках. Перелік цих вторинних енергетичних ресурсів встановлюється центральним органом виконавчої влади у сфері енергозбереження.

визначена кількість електричної енергії вироблена в Україні вискоелективною когенераційною установкою;

б) додаткове паливо — паливо, що спалюється постійно або тимчасово в продуктах згорання основного палива з метою підвищення електричної і/або теплової потужності когенераційної установки;

7) дрібномасштабна когенераційна установка — когенераційна установка з максимальною електричною потужністю від 50 кВт до 1 МВт;

8) економічно ефективний варіант теплопостачання — варіант теплопостачання, який порівняно з базовим сценарієм, що відображає звичайний хід діяльності, зменшує обсяг первинної енергії, потрібної для економічно ефективного постачання однієї одиниці переданої енергії у межах відповідної системи, що підтверджено результатами аналізу витрат і вигід;

9) електронний реєстр — електронна веб-система, яка використовується для ведення обліку відомостей про видачу, використання та припинення дії гарантій походження електричної енергії, що вироблена вискоелективною когенераційною установкою, а також надання інформації про них;

10) ефективність використання додаткового палива — відношення приросту обсягу відпущеної протягом року електричної і/або теплової енергії від когенераційної установки, обумовленого спаленням додаткового палива протягом зазначеного строку, до енергії такого додаткового палива;

11) істотне оновлення — капітальний ремонт, реконструкція, технічне переоснащення теплогенеруючого об'єкта, вартість якого перевищує 50 відсотків капітальних витрат на нову порівнянну установку;

12) кваліфікація когенераційної установки — встановлення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження,

відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива відповідності умов та показників експлуатації когенераційної установки вимогам (кваліфікаційним показникам) цього Закону;

13) кваліфікована когенераційна установка — когенераційна установка, умови і показники експлуатації якої відповідають вимогам цього Закону;

14) когенераційна установка — комплекс обладнання, що працює за способом комбінованого виробництва електричної і теплової енергії або перетворює скидний енергетичний потенціал технологічних процесів в електричну та теплову енергію;

15) комбіноване виробництво електричної та теплової енергії (когенерація) — спосіб одночасного виробництва електричної та теплової енергії в межах одного технологічного процесу;

16) контрольні значення ефективності для окремого виробництва електричної і теплової енергії — еталонні значення коефіцієнтів корисної дії для окремого виробництва електричної та теплової енергії, що відображають експлуатаційну ефективність роздільного виробництва електричної та теплової енергії, яке передбачається замінити на когенерацією, та складаються з матриці значень, диференційованих за роками будівництва і видами палива. Еталонні значення ефективності когенераційних установок із строком використання більш як десять років фіксуються на рівні еталонних значень для установок із строком використання десять років;

17) мікрокогенераційна установка — когенераційна установка з максимальною електричною потужністю до 50 кВт;

18) операційний період — період, протягом якого когенераційною установкою вироблена електрична енергія, що дорівнює одному календарному року;

19) основне паливо — паливо, що забезпечує роботоздатність когенераційної установки, у тому числі скидний

	енергетичний потенціал технологічних процесів; 20) первинна енергія — енергія, потрібна для постачання однієї одиниці переданої енергії у межах відповідної системи з урахуванням енергії, потрібної для видобування, перетворення, транспортування та розподілу; 21) скидний енергетичний потенціал технологічних процесів — вторинні енергетичні ресурси, які можуть бути використані для виробництва електричної та теплової енергії в когенераційних установках. Перелік таких вторинних енергетичних ресурсів встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.	
Стаття 2. Сфера дії Закону Цей Закон регулює відносини, що виникають у сфері енергозбереження між власниками когенераційних установок і енергопостачальними організаціями, які здійснюють діяльність з передачі або постачання електричної енергії, незалежно від форми власності.	Стаття 2. Сфера дії Закону Цей Закон регулює відносини, що виникають у сфері енергозбереження між суб'єктами господарювання, що здійснюють виробництво електричної та/або теплової енергії на когенераційних установках, і суб'єктами господарювання, які провадять діяльність з передачі або постачання електричної енергії та/або теплової енергії, незалежно від форми власності.	Змінились визначення «власник когенераційних установок» та «енергопостачальні організації»
Стаття 3. Законодавство про комбіноване виробництво теплової і електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергетичного потенціалу Відносини у сфері комбінованого виробництва теплової і електричної енергії регулюються законами України "Про енергозбереження", "Про електроенергетику", цим Законом, іншими нормативно-правовими актами.	Стаття 3. Законодавство про комбіноване виробництво теплової і електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергетичного потенціалу Відносини у сфері комбінованого виробництва теплової та електричної енергії регулюються Законом України "Про ринок електричної енергії", "Про тепlopостачання" цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.	Закон України "Про електроенергетику" втратив чинність. Крім Законом України "Про тепlopостачання", визначаються норми ліцензування діяльності з комбінованого виробництва теплової та електричної енергії і встановлення тарифів на теплову енергію,

		вироблену на когенераційних установках.
Стаття 4. Особливості використання і експлуатації когенераційних установок Використання когенераційних установок має особливості, що обумовлені такими факторами: споживанням традиційних органічних видів палива або використанням скидного енергетичного потенціалу технологічних процесів;	Стаття 4. Особливості використання і експлуатації когенераційних установок Використання когенераційних установок має особливості, що обумовлені такими факторами: споживанням традиційних органічних видів палива або використанням скидного енергетичного потенціалу технологічних процесів, або використанням енергії відновлюваних джерел;	В якості палива крім традиційних органічних видів палива або використанням скидного енергетичного потенціалу технологічних процесів, може використовуватись енергія відновлюваних джерел.
Стаття 5. Принципи державної політики у сфері використання когенераційних установок Державна політика у сфері використання когенераційних установок ґрунтується на засадах: розвитку та збалансованого використання когенераційних установок у національній економіці; сприяння перебудові діючих теплогенеруючих об'єктів в установи комбінованого виробництва електричної та теплової енергії з метою зростання ефективності використання палива та підвищення екологічної безпеки; створення розподілених (місцевих) електрогенеруючих потужностей як умови підвищення надійності та безпеки енергопостачання на регіональному рівні; державного регулювання відносин у цій сфері; економічного стимулювання використання когенераційних установок на підприємствах незалежно від форми власності та галузевої належності; ...	Стаття 5. Принципи державної політики у сфері використання когенераційних установок Державна політика у сфері використання когенераційних установок ґрунтується на засадах: розвитку та збалансованого використання когенераційних установок у національній економіці; сприяння перебудові діючих теплогенеруючих об'єктів в вискоефективні установи комбінованого виробництва електричної та теплової енергії з метою зростання ефективності використання палива та підвищення екологічної безпеки; створення розподілених (місцевих) електрогенеруючих потужностей як умови підвищення надійності та безпеки енергопостачання на регіональному рівні; державного регулювання відносин у цій сфері; економічного стимулювання використання вискоефективних когенераційних установок на підприємствах незалежно від форми власності та галузевої належності; ...	Узгодження положень чинного законодавства України з принципами та положеннями законодавства Європейського союзу в сфері розвитку вискоефективної когенерації.

Стаття 8. Державне регулювання у сфері використання когенераційних установок Державне регулювання у сфері використання когенераційних установок здійснюють центральний орган виконавчої влади у сфері енергозбереження, національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та уповноважені Президентом України центральні органи виконавчої влади у відповідних сферах діяльності в порядку, визначеному законодавством України. Державне регулювання у сфері використання когенераційних установок здійснюється шляхом: - проведення кваліфікації когенераційних установок; - ліцензування господарської діяльності з комбінованого виробництва теплової і електричної енергії; - встановлення тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляються когенераційними установками; - нагляду та контролю за безпечним виконанням робіт при будівництві чи реконструкції когенераційних установок. відсутня	Стаття 8. Державне регулювання у сфері використання когенераційних установок Державне регулювання у сфері використання когенераційних установок здійснюють центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд), центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно - енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та інші уповноважені Кабінетом Міністрів України органи виконавчої влади у відповідних сферах діяльності в порядку, визначеному законодавством України. Державне регулювання у сфері використання когенераційних установок здійснюється шляхом: - проведення кваліфікації когенераційних установок; - ліцензування господарської діяльності з виробництва електричної та теплової енергії; - встановлення тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляються когенераційними установками; - нагляду та контролю за безпечним виконанням робіт при будівництві чи реконструкції когенераційних установок; надання гарантії походження електричної енергії, яка вироблена вискоелективною когенераційною установкою; 	Узгодження положень чинного законодавства України з принципами та положеннями законодавства Європейського союзу в сфері розвитку вискоелективної когенерації.
Стаття 9. Державне стимулювання створення і використання когенераційних установок Власникам когенераційних установок незалежно від	Стаття 9. Державне стимулювання створення і використання когенераційних установок Суб'єктам господарювання, що здійснюють виробництво	Змінилось визначення «власник когенераційних установок»

встановленої електричної потужності надається право безперешкодного доступу до місцевих (локальних) електричних мереж та продажу виробленої електричної енергії окремим споживачам за договорами, включаючи право постачати споживачу електричну енергію в години доби найбільшого або середнього навантаження електричної мережі (пікові та напівпікові періоди доби) одночасно (додатково) з основним постачальником електричної енергії. Власникам кваліфікованих когенераційних установок у встановленому законодавством України порядку нарівні з іншими суб'єктами підприємницької діяльності з виробництва та постачання електричної енергії надається право продажу всього обсягу або частини виробленої ними електричної енергії в Оптовий ринок електричної енергії України, місцевим енергопостачальним організаціям, до електричних мереж яких приєднані когенераційні установки, а також за договорами зі споживачами по всій території України незалежно від електричної потужності когенераційної установки за тарифами, встановленими національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.	електричної енергії на когенераційних установках, незалежно від встановленої електричної потужності надається право безперешкодного доступу до місцевих (локальних) електричних мереж та продажу виробленої електричної енергії окремим споживачам за договорами, включаючи право постачати споживачу електричну енергію в години доби найбільшого або середнього навантаження електричної мережі (пікові та напівпікові періоди доби) одночасно (додатково) з основним постачальником електричної енергії. Суб'єктам господарювання, що здійснюють виробництво електричної енергії на кваліфікованих когенераційних установках, у встановленому законодавством України порядку нарівні з іншими суб'єктами підприємницької діяльності з виробництва та постачання електричної енергії надається право продажу всього обсягу або частини виробленої ними електричної енергії в Оптовий ринок електричної енергії України, місцевим енергопостачальним організаціям, до електричних мереж яких приєднані когенераційні установки, а також за договорами зі споживачами по всій території України незалежно від електричної потужності когенераційної установки за тарифами, встановленими національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.	
Стаття 10. Когенерація в комунальному теплопостачанні Умови господарювання підприємств комунального теплопостачання, визначені нормативно-правовими актами, зберігаються у разі модернізації цих підприємств на основі використання когенераційних установок та поширюються на суб'єктів господарювання, які забезпечують тепловою енергією населення та об'єкти соціальної сфери від окремо споруджених когенераційних установок. ... відсутня	Стаття 10. Когенерація в комунальному теплопостачанні Умови господарювання підприємств комунального теплопостачання, визначені нормативно-правовими актами, зберігаються у разі модернізації цих підприємств на основі використання когенераційних установок та поширюються на суб'єктів господарювання, які забезпечують тепловою енергією населення та об'єкти соціальної сфери від окремо споруджених когенераційних установок З метою планування економічно ефективного варіанта	Узгодження положень чинного законодавства України з принципами та положеннями законодавства Європейського союзу в сфері розвитку високоефективної когенерації.

	теплопостачання у населених пунктах, в яких передбачається істотне оновлення діючих теплогенеруючих об'єктів або будівництво нових потужностей теплової генерації, до початку проведення робіт з будівництва, реконструкції або технічного переоснащення в разі, коли планується будівництво нової установки тепловою потужністю понад 20 МВт або істотне оновлення існуючої установки загальною тепловою потужністю понад 20 МВт, здійснюється аналіз витрат і вигід щодо оцінки потенціалу застосування високоефективної когенерації. Аналіз витрат і вигід щодо оцінки потенціалу застосування високоефективної когенерації є складовою частиною комплексної оцінки застосування високоефективної когенерації та ефективного централізованого теплопостачання і охолодження. Комплексна оцінка застосування високоефективної когенерації та ефективного централізованого теплопостачання і охолодження оновлюється кожні п'ять років. Вимоги до проведення аналізу витрат та вигід щодо оцінки потенціалу високоефективної когенерації і комплексної оцінки застосування високоефективної когенерації та ефективного централізованого теплопостачання і охолодження встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.	
Стаття 11. Кваліфікація когенераційних установок Когенераційні установки, які відпускають частину або весь обсяг виробленої електричної енергії споживачам, крім потреб власного споживання, можуть бути визнані як	Стаття 11. Кваліфікація когенераційних установок Когенераційні установки, які відпускають частину або весь обсяг виробленої електричної енергії споживачам, крім потреб власного споживання, можуть бути визнані як	Узгодження положень чинного законодавства України з принципами та положеннями законодавства

кваліфіковані, якщо вони відповідають кваліфікаційним показникам однієї з двох таких умов:

1) як основне паливо використовується скидний енергетичний потенціал технологічних процесів; для таких установок виробництво теплової енергії не є обов'язковим.

Якщо застосовується додаткове паливо, то ефективність використання додаткового палива протягом одного року з дня введення в експлуатацію цієї установки і кожних наступних 12 місяців повинна бути не меншою 42 відсотків.

У разі, якщо спалення додаткового палива застосовується для підтримання проектної електричної потужності когенераційної установки при тимчасовому зменшенні теплової потужності скидного енергетичного потенціалу стосовно його значення, прийнятого у технічному проекті когенераційної установки, обсяг витрат додаткового палива повинен бути узгоджений з центральним органом виконавчої влади у сфері енергозбереження;

2) як основне паливо використовується традиційне (органічне) паливо, при цьому обсяг відпущеної теплової енергії повинен бути не менше 10 відсотків від загального виробництва електричної і теплової енергії протягом одного року з дня її введення в експлуатацію і протягом кожних наступних 12 місяців; протягом вказаного строку обсяг відпущеної електричної та теплової енергії по відношенню до енергії основного та додаткового палива повинен становити не менше 42 відсотків.

Кваліфікацію когенераційних установок здійснює

кваліфіковані, якщо вони є високоефективними когенераційними установками, за результатами розрахунків, здійснених відповідно до Методики визначення ефективності процесу когенерації, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива (крім питань забезпечення енергоефективності будівель та інших споруд)

Європейського союзу в сфері розвитку високоефективної когенерації. Необхідність визначення на законодавчому рівні основних вимог до регулювання надання адміністративної послуги щодо кваліфікації когенераційної установки відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги». На сьогодні, порядок надання Держенергоефективності адміністративної послуги щодо кваліфікації когенераційної установки регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 29.11.2006 №1670 «Про затвердження Порядку проведення кваліфікації когенераційної установки» та наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-

центрального орган виконавчої влади у сфері енергозбереження у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Строк дії кваліфікації становить один рік. Кваліфікація когенераційної установки, яка вперше введена в експлуатацію, провадиться за проектними даними та результатами випробувань когенераційної установки на експлуатаційних режимах. Кваліфікація когенераційної установки на кожний наступний рік після спливу строку її попередньої кваліфікації здійснюється за фактичними показниками експлуатації когенераційної установки за попередні 12 місяців.

Відсутня

Кваліфікацію когенераційних установок здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Строк дії кваліфікації становить один рік. Кваліфікація когенераційної установки, яка вперше введена в експлуатацію, провадиться за проектними даними та результатами випробувань когенераційної установки на експлуатаційних режимах. Кваліфікація когенераційної установки на кожний наступний рік після спливу строку її попередньої кваліфікації здійснюється за фактичними показниками експлуатації когенераційної установки за попередні 12 місяців.

Кваліфікація когенераційної установки (далі — кваліфікація) проводиться на безоплатній основі на підставі результатів розгляду заяви суб'єкта господарювання, що здійснює виробництво електричної та теплової енергії на когенераційній установці або уповноваженої ним особи (далі — заявник), та технічної інформації про когенераційну установку.

Кваліфікація когенераційної установки підтверджується свідоцтвом про кваліфікацію когенераційної установки (далі — свідоцтво).

Форми заяви про проведення кваліфікації когенераційної установки, свідоцтва та форма подання технічної інформації про когенераційну установку затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Заява про проведення кваліфікації когенераційної установки повинна містити інформацію щодо прізвища, імені, по батькові фізичної особи—підприємця або

комунального господарства України від 18.02.2016 № 27 «Про затвердження Порядку проведення кваліфікації когенераційної установки», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 12.03.2016 №376/28506.

найменування суб'єкта господарювання, що здійснює виробництво електричної та теплової енергії на когенераційній установці, його місцезнаходження, найменування та типу енергетичного обладнання, яке входить до складу когенераційної установки, адреси розташування когенераційної установки.

Технічна інформація про когенераційну установку, яка експлуатується або вперше введена в експлуатацію, повинна містити інформацію щодо:

адреси розташування когенераційної установки;

найменування та типу енергетичного обладнання, яке входить до складу когенераційної установки;

дати введення когенераційної установки в експлуатацію;

функціональної схеми когенераційної установки та її опису;

результатів випробувань когенераційної установки на експлуатаційних режимах (для когенераційної установки, яка вперше введена в експлуатацію);

видів палива/енергії, включаючи вторинні енергетичні ресурси, що використовуються когенераційною установкою та згідно яких диференційовано контрольні значення ефективності для окремого виробництва електричної і теплової енергії, обсягів їх витрат;

обсягів виробленої когенераційною установкою та відпущеної суб'єктам господарювання електричної та теплової енергії;

установленої потужності (електричної/теплової) та коефіцієнта корисної дії (електричного/теплового) когенераційної установки, загального коефіцієнта використання теплоти палива;

рівня напруги підключення;

питомих витрат умовного палива на відпущену електроенергію (теплоенергію);

собівартості виробництва 1 Гкал теплоенергії (1 кВт·год електроенергії).

Свідоцтво або рішення про відмову у наданні свідоцтва (з

	обґрунтуванням підстав) на безоплатній основі надається заявникові не пізніше 30 календарних днів з дня реєстрації заяви у центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива. Підставами для відмови у наданні свідоцтва є невідповідність вимогам, які встановлено цією статтею до кваліфікаційних показників, подання неповного пакета документів, необхідних для проведення кваліфікації, виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих заявником. Рішення про відмову у наданні свідоцтва може бути оскаржене до суду в установленому законодавством порядку. У разі втрати або пошкодження свідоцтва центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, протягом п'яти робочих днів з дня отримання письмового звернення заявника надає йому дублікат свідоцтва на безоплатній основі. У разі пошкодження свідоцтва до звернення додається непридатний для використання екземпляр свідоцтва. Підставами для відмови у наданні дубліката свідоцтва є виявлення в документах, поданих заявником, недостовірних відомостей та подання заяви іншим заявником, ніж визначено у свідоцтві.	
Відсутня	Стаття 11¹. Гарантія походження енергії, яка вироблена високоефективною когенераційною установкою Гарантію походження електричної енергії, яка вироблена високоефективною когенераційною установкою (далі — гарантія походження), надає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та	Узгодження положень чинного законодавства України з принципами та положеннями законодавства Європейського союзу в сфері розвитку

Відсутня	альтернативних видів палива, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Гарантія походження видається на фактичний обсяг відпущеної в електричну мережу електричної енергії за операційний період за умови чинних на такий період ліцензій на право провадження господарської діяльності з виробництва електричної та теплової енергії і свідоцтва про кваліфікацію когенераційної установки. Гарантія походження надається на безоплатній основі на підставі результатів розгляду таких документів: - заяви про отримання гарантії походження заявника; - довідки суб'єкта господарювання, що провадить діяльність з передачі або постачання електричної енергії, яка повинна містити інформацію про обсяг електричної енергії, закупленої у заявника за операційний період. Гарантія походження може бути використана заявником для подання інформації кінцевим споживачам електричної енергії про те, що електрична енергія вироблена високоефективною когенераційною установкою. Гарантія походження надається в електронному вигляді відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг». Строк дії гарантії походження становить 12 місяців з дня видачі. Форми гарантії походження та заяви про отримання гарантії походження затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива. Заява про отримання гарантії походження повинна містити інформацію щодо: - прізвища, імені, по батькові фізичної особи—підприємця або найменування суб'єкта господарювання, що здійснює виробництво електричної та/або теплової енергії на когенераційній установці, його місцезнаходження;	високоефективної когенерації. Необхідність визначення на законодавчому рівні основних вимог до регулювання надання адміністративної послуги щодо гарантії походження енергії, яка вироблена високоефективною когенераційною установкою, відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги».
-----------------	--	---

Відсутня

номерів ліцензій на право провадження заявником господарської діяльності з виробництва електричної та теплової енергії;

номера та строку дії свідоцтва заявника про кваліфікацію когенераційної установки;

адреси розташування когенераційної установки;

дати введення когенераційної установки в експлуатацію;

назви та типу енергетичного обладнання, яке входить до складу когенераційної установки;

встановлених електричної та теплової потужностей когенераційної установки;

виду палива (основного та додаткового із зазначенням нижчої теплотворної здатності палива) або енергії, що використовується когенераційною установкою;

обсягів електричної та теплової енергії, які вироблені когенераційною установкою та відпущені в мережі;

операційного періоду;

електричного та теплового коефіцієнтів корисної дії когенераційної установки;

відомостей про встановлені та змонтовані засоби обліку (назви, умовного позначення та заводського номера засобу вимірювальної техніки; номера свідоцтва про перевірку законодавчо регульованого засобу вимірювальної техніки, дати його видачі та строку дії або документа про відповідність) виробленої, відпущеної або спожитої для власних потреб електричної енергії;

виду та обсягів одержаної державної підтримки вироблення когенераційною установкою одиниці електричної енергії та одиниці теплової енергії, що відпущені у мережі;

виду та обсягів інвестиційної підтримки, яку отримав (отримує) заявник для впровадження та функціонування когенераційної установки.

Гарантія походження відповідає стандартному обсягу відпущеної в мережу електричної енергії, який зазначається з точністю до 1 МВт·год. Залишкові кВт·год переносяться на

Відсутня

наступний операційний період. Для кожного стандартного обсягу відпущеної в мережу електричної енергії видається одна гарантія походження.

Гарантія походження повинна містити інформацію щодо:
найменування суб'єкта господарювання, який отримав ліцензію на право провадження господарської діяльності з виробництва електричної та теплової енергії;

місця розташування когенераційної установки;

дати введення когенераційної установки в експлуатацію;

назви та типу енергетичного обладнання, яке входить до складу когенераційної установки;

встановлених електричної та теплової потужностей когенераційної установки;

електричного та теплового коефіцієнтів корисної дії когенераційної установки;

виду палива (основного та додаткового з визначенням нижчої теплотворної здатності палива) або енергії, що використовується когенераційною установкою;

обсягу теплової енергії, яка вироблена когенераційною установкою та відпущена в теплову мережу;

обсягу електричної енергії, виробленої когенераційною установкою та відпущеної в електричну мережу, на яку видається гарантія походження;

економії первинної енергії, що отримана у результаті використання когенераційної установки;

операційного періоду, на який видається гарантія походження;

виду та обсягів одержаної державної підтримки вироблення одиниці електричної енергії та одиниці теплової енергії, вироблених когенераційною установкою та відпущених у мережі;

виду та обсягів інвестиційної підтримки, яку отримав (отримує) заявник для впровадження та функціонування когенераційної установки;

номера і дати видачі гарантії походження, назви країни.

Гарантія походження надається заявникові не пізніше ніж

Відсутня

протягом 30 календарних днів з дня надходження заяви до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Про відмову у видачі гарантії походження заявник повідомляється письмово (з обов'язковим зазначенням причини відмови) не пізніше ніж протягом 20 календарних днів з дня надходження заяви до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Підставами для відмови у видачі гарантії походження є невідповідність форми подання інформації, наведеної в заяві, та/або подання недостовірної інформації.

Рішення про відмову у видачі гарантії походження може бути оскаржене заявником до суду.

У разі усунення недоліків, які стали підставою для відмови у видачі гарантії походження, заявник може повторно подати заяву до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

Гарантія походження на стандартний обсяг відпущеної в мережу електричної енергії втрачає чинність після її використання або закінчення строку її дії.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, в порядку та за формою, визначеними Кабінетом Міністрів України, веде електронний реєстр гарантій походження енергії з урахуванням вимог законодавства щодо

	забезпечення електронного документообігу та захисту інформації в інформаційних системах.	
Стаття 12. Особливості приєднання когенераційних установок до електричних та теплових мереж Технічні умови на приєднання когенераційних установок до електричної і/або теплової мережі надаються її власником у порядку, встановленому нормативними актами, не пізніше 15 днів з дня отримання відповідного запиту. Приєднання здійснюється згідно з договором про приєднання, невід'ємним додатком до якого є технічні умови. У разі, коли в технічних умовах передбачається проведення реконструкції або модернізації розподільчих електричних мереж або технологічного обладнання власника електричної мережі, пов'язаних з приєднанням когенераційної установки, власник когенераційної установки має право звернутися до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, за експертним висновком щодо технічної обґрунтованості технічних вимог на приєднання, обсягу робіт. У разі, коли в технічних умовах передбачається проведення реконструкції або модернізації теплових мереж або технологічного обладнання власника теплової мережі, пов'язаних з приєднанням когенераційної установки, власник когенераційної установки має право звернутися до центрального органу виконавчої влади у сфері теплопостачання за експертним висновком щодо технічної обґрунтованості технічних вимог на приєднання, обсягу робіт. ...	Стаття 12. Особливості приєднання когенераційних установок до електричних та теплових мереж Технічні умови на приєднання когенераційних установок до електричної і/або теплової мережі надаються суб'єктом господарювання, що здійснює виробництво електричної та/або теплової енергії на когенераційній установці, у порядку, встановленому нормативними актами, не пізніше 15 днів з дня отримання відповідного запиту. Приєднання здійснюється згідно з договором про приєднання, невід'ємним додатком до якого є технічні умови. У разі, коли в технічних умовах передбачається проведення реконструкції або модернізації розподільчих електричних мереж або технологічного обладнання власника електричної мережі, пов'язаних з приєднанням когенераційної установки, суб'єкт господарювання, що здійснює виробництво електричної енергії на когенераційній установці, має право звернутися до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, за експертним висновком щодо технічної обґрунтованості технічних вимог на приєднання, обсягу робіт. ... У разі, коли в технічних умовах передбачається проведення реконструкції або модернізації теплових мереж або технологічного обладнання власника теплової мережі, пов'язаних з приєднанням когенераційної установки, суб'єкт господарювання, що здійснює виробництво теплової енергії на когенераційній установці, має право звернутися до центрального органу виконавчої влади у сфері теплопостачання за експертним висновком щодо технічної обґрунтованості технічних вимог на приєднання, обсягу робіт. ...	Змінилось визначення «власник когенераційних установок»

Стаття 13. Державний нагляд у сфері використання когенераційних установок Державний нагляд у сфері використання когенераційних установок здійснюють центральний орган виконавчої влади у сфері енергозбереження та інші уповноважені Президентом України центральні органи виконавчої влади у відповідних сферах діяльності.	Стаття 13. Державний нагляд у сфері використання когенераційних установок Державний нагляд і контроль у сфері використання когенераційних установок здійснюється відповідно до закону.	Державний нагляд і контроль у сфері використання когенераційних установок здійснюють центральні органи, які не уповноважуються Президентом України.
	II. Прикінцеві положення 1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування. 2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом: привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації положень цього Закону; забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.	

Заступник директора Департаменту – начальник відділу
відновлюваних джерел енергії Департаменту відновлюваних
джерел енергії та альтернативних видів палива

19 08 2020 р.

Олена Ленська

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проєкту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу” щодо розвітку високоефективної когенерації”

I. Визначення проблеми

Когенерація є альтернативою крупним централізованим паротурбінним ТЕЦ та служить засобом децентралізації теплофікаційних систем, створення помірно-централізованих систем теплопостачання, та має переваги щодо використання систем глибокої утилізації (утилізація схованої теплоти пароутворення при спалюванні вуглеводневого палива), використання сучасного високоефективного енергетичного обладнання, можливості оперативного регулювання теплової і електричної потужності установки в залежності від навантаження, часу доби, сезону, погодних умов тощо.

На сьогоднішній день когенерація визнається радикальним засобом протидії глобальній зміні клімату, марнотратству в паливній сфері, засобом, який сприяє сільському й регіональному відродженню, росту зайнятості у машинобудуванні.

Вказані особливості когенераційних технологій дозволяють зменшити витрату палива на виробіток теплоти і електроенергії, *тобто витрати на енергоносії, а разом з цим скоротити викиди парникових газів і шкідливих речовин в навколишнє середовище, що є на сьогоднішній день найпотужнішим стимулом для будівництва когенераційних установок.*

Когенераційна установка з високим коефіцієнтом корисної дії, яка забезпечує економію первинної енергії на рівні не нижче 10 % у порівнянні з контрольними значеннями ефективності для окремого виробництва електричної і теплової енергії, визначається згідно європейських норм законодавства як *високоефективна*.

Таким чином, з метою збереження первинної енергії та її ефективного використання виникла необхідність застосування когенерації з вищезазначеними технічними показниками - *високоефективну когенерацію*, потенціал якої на сьогоднішній день використовується у неповному обсязі.

Держенергоефективності здійснює кваліфікацію когенераційних установок з 2007 року. Станом на кінець II кварталу 2020 року в Україні впроваджено 39 когенераційних установок, які були кваліфіковані.

Кількість кваліфікованих Держенергоефективності когенераційних установок по роках:

Тип обладнання	Рік								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Кількість свідочств про кваліфікацію КГУ на базі:									
Парова турбінна	2	7	5	4	5	1	0	20	6
Двигун внутрішнього	0	1	3	6	6	6	6	6	3

згорання									
Газопоршнева установка	4	19	17	12	5	9	12	8	8
Дизельний поршневий двигун	1	2	1	1	1	0	0	0	0
Всього	7	29	26	23	17	16	18	34	17

Кваліфіковані Держенергоефективності когенераційні установки (у яких було дійсне свідоцтво про кваліфікацію станом на кінець II кварталу 2020 року) використовують наступні види палива:

- природний газ- 86%;
- вугілля та природний газ (змішане паливо)- 11%;
- топковий мазут та природний газ(змішане паливо) - 5%.

У той же час, за останні роки в Україні відслідковується тенденція щодо збільшення виробництва твердого альтернативного палива.

Згідно з українським законодавством біомаса є одним з видів відновлюваних джерел енергії. В Україні щорічно збирається понад 50 млн т зернових культур. Солома і рослинні відходи, як побічні продукти сільськогосподарського рослинництва, отримуються у значних обсягах.

Річний технічно-досяжний енергетичний потенціал відходів сільськогосподарських культур при заміщенні природного газу складає 9,3 млрд м³.

Іншим перспективним потенційним видом палива, що може замінити традиційні паливно-енергетичні ресурси при комбінованому виробництві енергії, є біогаз, який утворюється в результаті застосування технологій метанового зброджування тваринницької біомаси і на 60–70 % складається з метану, біогаз зі звалищ сміття на полігонах твердих побутових відходів, стічних вод.

Його річний технічно-досяжний енергетичний потенціал в Україні становить 2,3 млн т н.е., що дозволяє щорічно замінювати біля 2,8 млрд м³ природного газу. Крім цього, застосування біогазу дає змогу отримувати теплову та електричну енергію, що є особливо привабливим для фермерських господарств, та сприятиме впровадженню мікрокогенерації та когенерації в дрібних масштабах.

Ще одним потенційним напрямком заміщення викопних видів палива для використання на когенераційних установках є біометан. Потенціал щорічного виробництва біометану в Україні складає 7,8 млрд м³, що дорівнює майже чверті середнього річного споживання природного газу в Україні (згідно даних НАК «Нафтогаз України» загальне споживання природного газу в Україні у 2019 році склало 29,8 млрд м³).

З урахуванням цього, відкривається реальна перспектива для використання біомаси, біогазу, вторинних енергетичних ресурсів в якості палива в процесі комбінованого виробництва енергії та подальшого заміщення імпортованих енергоресурсів місцевим біопаливом.

Крім того, досвід європейських країн засвідчує про необхідність

надання можливості кінцевому споживачу обирати між енергією, виробленою високоефективними когенераційними установками, та енергією, яка отримана за рахунок інших технологій. Тобто, надання споживачеві енергії гарантії походження електричної енергії, виробленої в процесі високоефективної когенерації, що в кінцевому рахунку матиме вплив на формування громадської свідомості щодо необхідності заощаджувати енергетичні ресурси, які використовуються для виробництва електричної енергії, та спонукати виробників енергії використовувати сучасні технології, зокрема комбінованого виробництва електричної та теплової енергії, які забезпечать високоефективну роботу цих енергетичних установок.

Спеціальний закон в цій сфері, а саме: Закон України “Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу”, не врегульовує зазначені проблеми.

Державна політика у сфері використання когенераційних установок не ґрунтується на засадах сприяння перебудові діючих теплогенеруючих об'єктів в високоефективні установки комбінованого виробництва електричної та теплової енергії. Законодавством не передбачено здійснення аналізу витрат і вигід щодо оцінки потенціалу застосування високоефективної когенерації в разі планування економічно-ефективного варіанту теплопостачання у населених пунктах, в яких передбачається істотне оновлення діючих теплогенеруючих об'єктів або будівництво нових потужностей теплової генерації; можливості використання когенераційними установками енергії відновлюваних джерел (лише споживанням традиційних органічних видів палива або використанням скидного енергетичного потенціалу технологічних процесів).

У зв'язку із зазначеним є необхідність внесення змін до Закон України “Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу” в частині введення термінології та впровадження основних принципів розвитку високоефективної когенерації згідно положень Директив 2004/8/ЄС та 2012/27/ЄС.

Імплементация положень вказаних Директив передбачена, зокрема, пунктом 672 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106.

Основні групи (підгрупи), на яких проблеми справляють вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Суб'єктів, на яких проблема справлятиме негативний вплив, не буде.

Розв'язання проблеми за допомогою ринкових механізмів неможливе, оскільки питання носить організаційно-технічний характер та потребує державного регулювання.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів оскільки вона стосується запровадження європейської термінології в сфері використання когенераційних установок; удосконалення умов кваліфікації когенераційних установок, що сприятиме в подальшому впровадженню високоефективних когенераційних установок; надання гарантій походження енергії, виробленої високоефективними когенераційними установками в якості адміністративної послуги, а відповідні регуляторні акти на сьогодні відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Проект Закону спрямований на зростання ефективності використання палива та підвищення екологічної безпеки країни шляхом сприяння розвитку високоефективної когенерації, перебудови діючих теплогенеруючих об'єктів в високоефективні установки комбінованого виробництва енергії та розвиток державної політики у сфері надання адміністративних послуг, зокрема, регулювання відносин щодо їх надання Держенергоефективності.

Основною ціллю державного регулювання є удосконалення умов кваліфікації когенераційних установок, зокрема, передбачення їх кваліфікації тільки в тому разі, якщо вони є когенераційними установками з високим коефіцієнтом корисної дії (високоефективна когенерація), надання адміністративної послуги (встановлення підстав для одержання адміністративної послуги відповідно до вимог частини першої статті 5 Закону України "Про адміністративні послуги") з видачі гарантій походження електричної енергії, виробленої високоефективною когенерацією (споживачу надана можливість обирати між енергією, виробленою високоефективними когенераційними установками та енергією, яка вироблена енергетичними установками з гіршими технічними показниками) та приведення законодавства України до вимог Директиви 2004/8/ЄС та Директиви 2012/27/ЄС.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Залишення діючого регулювання без змін	Відсутність регулювання. Залишити законодавче регулювання на існуючому рівні (відсутність регулювання в частині кваліфікації високоефективної когенерації та надання споживачам гарантії походження електричної енергії, яка вироблена високоефективною когенерацією), невиконання міжнародних зобов'язань України щодо імплементації положень Директиви 2004/8/ЄС та Директиви 2012/27/ЄС. Ураховуючи викладене, вважаємо, що збереження чинного законодавства є неприйнятним.

Альтернатива 2 Прийняття проекту Закону	Розробка проєкту нормативно-правового акту щодо: узгодженості законодавства України в сфері державного регулювання про використання вискоелективних когенераційних установок до вимог Директиви 2004/8/ЄС Європейського Парламенту та Ради та Директиви 2012/27/ЄС; створення підґрунтя для єдиного підходу до кваліфікації когенераційних установок, як вискоелективних, та встановлення вимог для одержання адміністративної послуги з надання гарантії походження енергії, виробленої вискоелективною когенерацією відповідно до статті 5 Закону України “Про адміністративні послуги”. Реалізація цього способу дозволить у повному обсязі забезпечити прозору систему державного регулювання у сфері надання відповідних адміністративних послуг.
---	---

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення діючого регулювання без змін	Не передбачається. Відсутня необхідність здійснення державного регулювання (адміністративна послуга) в сфері надання гарантії походження електричної енергії, яка вироблена вискоелективною когенерацією.	Унеможливилося забезпечення високого ступеню безпеки постачань електричної енергії, виробленої з використанням вискоелективних технологій, високого рівня захисту споживачів, нівелює зусилля держави по проведенню якісної та ефективної реформи ринку електричної та теплової енергії України відповідно до європейських принципів. Під час окремого виробництва електричної і теплової енергії не забезпечується економія первинної енергії на рівні не нижче 10 %, яка досягається в разі використання вискоелективної когенерації. Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети. Альтернативного способу виконання вимог, визначених пунктом 672 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, який затверджено

		постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106та Директивами 2004/8/ЄС та 2012/27/ЄС в частині розвитку високоефективної когенерації не існує .
Альтернатива 2 Прийняття проекту Закону	Вплив на позицію України у міжнародних рейтингах та виконання міжнародних зобов'язань. Удосконалення законодавства в сфері комбінованого виробництва енергії та створення умов для подальшого розвитку високоефективної когенерації в Україні з дотриманням принципів та положень Європейського Союзу у цій сфері діяльності сприятиме прозорості надання відповідних адміністративної послуг; підвищення рівня енергетичної безпеки держави та конкурентоспроможності національної економіки; оптимізація структури енергетичного балансу держави, зокрема, забезпечення зменшення використання природного газу за рахунок його заміщення вторинними енергетичними ресурсами та відновлюваними джерелами енергії; зниження рівня енергоємності внутрішнього продукту, збільшення надходження інвестицій у розвиток теплопостачання населених пунктів шляхом будівництва високоефективних когенераційних установок.	Відсутні, оскільки реалізація положень акту не потребує додаткових витрат Державного бюджету.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення діючого регулювання без	Не передбачаються	Відсутність можливості обирати електричну енергію, яка вироблена високоефективними

змін		когенераційними установками.
Альтернатива 2 Прийняття проекту Закону	Захист інтересів споживачів щодо можливості обирати електричну енергію, яка вироблена високоефективними когенераційними установками. забезпечення населення надійним енергопостачанням шляхом диверсифікації джерел виробництва енергії; можливість обирати між електричною енергією, виробленою когенераційними установками, та енергією, яка отримана за рахунок інших технологій; зниження рівня соціальної напруги через зменшення аварійних зупинок енергорозподільчих мереж; забезпечення зменшення обсягу викидів забруднюючих речовин в навколишнє природне середовище, поліпшення екологічної ситуації в регіонах; створення нових робочих місць; підвищення рівня надання комунальних послуг для всіх верств населення.	Витрати, пов'язані із запровадженням проекту Закону не передбачаються.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	40	-	-	40
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	100	-	-	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення діючого регулювання без змін	Мінімальні (кваліфікація когенерації не забезпечує її високоефективність, кваліфікація когенераційних установок не розповсюджується на установки, які використовують відновлювані джерела енергії, що звужує їх застосування)	Витрати, пов'язані лише на підготовку та направлення до Держенергоефективності належним чином оформлених заяв щодо кваліфікації когенераційних установок. Унеможливлення забезпечення диверсифікації виробництва електричної і теплової енергії на підставі використання сучасних енергоефективних технологій їх комбінованого виробництва.

Альтернатива 2 Прийняття проекту Закону	Можливість звільнення від сплати акцизу на електроенергію, вироблену високоефективними кваліфікованими когенераційними установками; можливість обирати між електричною енергією, виробленою когенераційними установками, та енергією, яка отримана за рахунок інших технологій; отримання гарантій походження електричної енергії, яка вироблена високоефективними когенераційними установками; законодавче врегулювання питання розвитку комбінованого виробництва електричної та теплової енергії з високим коефіцієнтом корисної дії; розвиток конкурентного середовища на ринку виробників електричної та теплової енергії; здійснення діяльності в прозорому нормативно-правовому полі.	Витрати, пов'язані із запровадженням проекту Закону, у суб'єктів господарювання будуть лише на підготовку та направлення до Держенергоефективності належним чином оформлених заяв щодо проведення кваліфікації високоефективних когенераційних установок та надання гарантій походження електричної енергії, яка вироблена високоефективною когенерацією (щорічні витрати 52 240 грн для 40 суб'єктів господарювання, або в середньому 1306 грн на одного суб'єкта господарювання).
--	---	---

Витрати, які будуть виникати в наслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу регуляторного акта)

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 – залишення діючого регулювання без змін.	Витрати щодо отримання гарантії походження електричної енергії, яка вироблена високоефективною когенерацією, відсутні. Витрати, пов'язані з підготовкою заяв та технічної інформації щодо проведення кваліфікації когенераційних установок 41 792 грн/рік.
Альтернатива 2 - Прийняття проекту Закону. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акту»)	52 240 грн/рік

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього
підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	1306	6530
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень	-	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	1306	6530
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	40	40
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	52 240	261 200

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	-	-	-

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	-	-

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	16 год на підготовку 1 заяви та технічної інформації щодо проведення кваліфікації когенераційної установки (заробітна плата за місяць – 11 500 грн, 22 - робочі дні - 523,7 грн зарплата за 1 день (8 годин) або 65,3 грн за 1 год	-	1044,8	5224
	4 год на підготовку 1 заяви щодо видачі гарантії походження електричної енергії (заробітна плата за місяць – 11 500 грн, 22 - робочі дні - 523,7 грн зарплата за 1 день (8 годин) або 65,3 грн за 1 год	-	261,2	1306

	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	-	-	-

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-	-

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти розроблений проект Закону.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Залишення діючого регулювання без змін	1	У разі залишення існуючої на теперішній час ситуації без змін державна політика не забезпечуватиме розвиток високоефективного комбінованого виробництва теплової та електричної енергії. Як наслідок, Україна не зможе виконати відповідні міжнародні зобов'язання щодо розвитку високоефективної когенерації та імплементації положень Директив 2004/8/ЄС та 2012/27/ЄС; права споживачів електричної енергії, щодо вибору енергії, яка вироблена на високоефективних когенераційних установках, будуть обмежені, що суперечить міжнародному досвіду в цій сфері та проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети.
Альтернатива 2 Прийняття проекту Закону	4	Зазначений спосіб узгоджується з положеннями чинного законодавства України, з принципами та положеннями законодавства Європейського союзу в сфері розвитку високоефективної когенерації, зокрема, Директиви 2004/8/ЄС та Директиви 2012/27/ЄС, забезпечує ефективність використання палива, відповідає вимогам сучасності, зменшує навантаження на суб'єктів господарювання, забезпечує прозорість і відкритість при формуванні Реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої високоефективними когенераційними установками.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Залишення діючого регулювання без змін	У разі залишення існуючої ситуації без змін, вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні. Для держави повільний розвиток використання високоефективної когенерації, зокрема, в комунальній сфері, для суб'єктів господарювання відсутня необхідність подальшого удосконалення технологічних процесів виробництва електричної та теплової енергії, що забезпечує ефективне використовувати енергетичні ресурси; для споживачів - обмеження можливостей щодо вибору постачальника електричної енергії.	У разі залишення існуючої ситуації без змін, термін перебудови, зокрема, комунальної енергетики на засадах енергоефективності і буде тривалий. Неотримання закордонних інвестицій в перебудову енергетичних об'єктів.	Альтернатива має низьку ефективність. Цілі прийняття регуляторного акту не можуть бути досягнуті в найближчий час, проблема продовжить існувати.
Альтернатива 2 Прийняття проекту Закону	Для держави – висока результативність, створення нормативного підґрунтя для запровадження високоефективної когенерації, ефективність, адміністративна здійсненність, підвищення рівня енергетичної безпеки держави та конкурентоспроможності національної економіки; оптимізація структури енергетичного балансу. Для суб'єктів господарювання – підвищення Для споживачів енергії – захист прав споживачів в	Додаткове навантаження на працівників Держенергоефективності щодо видачі гарантії походження електричної енергії, яка вироблена високоефективною когенерацією та ведення відповідного реєстру. Для суб'єктів господарювання – витрати часу на підготовки заяви на отримання гарантії	Сприяння у розвитку високоефективної когенерації шляхом прийняття законодавчого акту є найбільш ефективним та результативним тому, що саме це забезпечує системне вирішення існуючих проблем функціонування сфери використання високоефективної когенерації. Запровадження даної альтернативи

	частині надання їм вибору обирати у кого і «яку» електричну енергію купувати.	походження електричної енергії. Адміністративні послуги з кваліфікації когенераційних установок та видачі гарантії походження електричної енергії, яка вироблена високоефективною когенераційною установкою, надаватиметься на безоплатній основі.	надасть поштовх до запровадження високоефективної когенерації у суспільному виробництві, ефективному використанню енергетичних ресурсів (як традиційних так і альтернативних), підвищить довіру інвесторів до збільшення інвестицій в економіку України.
--	---	---	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Залишення діючого регулювання без змін	Залишення ситуації без змін, призведе до відсутності державного регулювання в сфері визнання ефективності роботи когенераційних установок, що призведе до тривалого процесу розвитку цієї сфери. Крім того, залишення ситуації без змін призведе до невиконання міжнародних зобов'язань України в частині розвитку високоефективної когенерації та підвищенні рейтингу довіри до України в міжнародній спільноті.	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні.
Альтернатива 2 Прийняття проекту Закону	Розроблено спільно з експертним середовищем та узгоджено с секретаріатом Енергетичного Співтовариства. Не потребує витрати значних коштів як з боку суб'єктів господарювання, так і з боку надавача адміністративних послуг. Сприятиме створенню умови для розвитку в	Зовнішні чинники у разі прийняття акта не матимуть суттєвого впливу на дію акта, оскільки акт буде розміщений на сайті Міненерго http://mpe.kmu.gov.ua/ та Держенергоефективності www.saee.gov.ua , що сприятиме поінформованості суб'єктів господарювання та фізичних

	Україні високоефективної когенерації з дотриманням принципів та положень законодавства Європейського Союзу, що у кінцевому рахунку забезпечить підвищення ефективності використання палива та зменшення споживання природного газу в суспільному виробництві.	осіб з основних положень акта.
--	---	--------------------------------

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для розв'язання зазначеної проблеми розроблено проект Закону, реалізація якого дасть можливість забезпечити планування економічно-ефективного варіанту теплопостачання у населених пунктах, в яких передбачається істотне оновлення діючих теплогенеруючих об'єктів або будівництво нових потужностей теплової генерації щодо оцінки потенціалу застосування високоефективної когенерації; запровадити нові умови кваліфікації когенераційних установок на підставі їх "високоефективності" (тобто ефективного використання палива та енергії), запровадити нову адміністративну послугу з надання гарантії походження електричної енергії, виробленої високоефективною когенерацією, що значно розширить споживачам вибір стосовно закупівлі електричної енергії, виробленої за рахунок використання сучасних енергоефективних когенераційних технологій.

Після прийняття законопроекту центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива повинен затвердити вимоги до проведення аналізу витрат та вигід щодо оцінки потенціалу високоефективної когенерації, комплексної оцінки застосування високоефективної когенерації та ефективного централізованого теплопостачання і охолодження, а також методику визначення ефективності процесу когенерації.

У разі прийняття проекту Закону будуть встановлені чіткі підстави для одержання адміністративної послуги з надання гарантії походження електричної енергії, яка вироблена високоефективною когенерацією, що відповідає вимогам частини першої статті 5 Закону України «Про адміністративні послуги», а саме:

1) *Підстава для одержання адміністративної послуги* – надана в електронній формі заява суб'єкта господарювання, що здійснює виробництво теплової та/або електричної енергії на когенераційних установках, та відповідних підтверджуючих документів.

2) *Суб'єкта надання адміністративної послуги та його повноважень щодо надання адміністративних послуг* – надає орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Гарантія походження видається в електронному вигляді відповідно до Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг». Гарантія походження видається на фактичний обсяг відпущеної в електричну мережу електричної енергії за операційний період за умови чинних на цей період ліцензій на право провадження господарської діяльності з виробництва електричної та/або теплової енергії та свідоцтва про кваліфікацію когенераційної установки.

3) *Перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання адміністративних послуг* – форма заяви на отримання гарантії походження та форма гарантії походження затверджуються Кабінетом Міністрів України.

4) *Платність або безоплатність надання адміністративної послуги* – гарантія походження надається на безоплатній основі.

5) *Граничний строк надання адміністративної послуги* – не пізніше 30 календарних днів з дня реєстрації заяви у центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

6) *Перелік підстав для відмови у наданні адміністративної послуги* – підставами для відмови у видачі гарантії походження є невідповідність форми надання інформації, наведеної у заяві, та/або подання недостовірної інформації.

Крім цього, проектом Закону встановлено термін дії гарантії походження (12 місяців з дня видачі), стандартний обсяг відпущеної в мережу електричної енергії (1МВт·год).

Визначено орган (центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива), який буде здійснювати ведення електронного реєстру гарантій походження енергії, яка вироблена високоефективною когенерацією; визначено, що ведення реєстру буде здійснюватися в порядку та за формою, встановленою Кабінетом Міністрів України з урахуванням вимог законодавства щодо забезпечення електронного документообігу та захисту інформації в інформаційних системах.

Водночас, з метою інформування громадськості про вимоги регуляторного акту необхідно після набрання його чинності здійснити низку організаційних заходів щодо оприлюднення положень акту в засобах масової інформації, мережі Інтернет.

На сьогодні існує акцизна пільга на виробництво електричної енергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками. Проектом Закону

передбачається, що після його прийняття, кваліфікованими когенераційними установками будуть визнаватись тільки ті, які відповідають вимогам до високоефективних когенераційних установок. Це створить умови для перебудови діючих когенераційних та теплогенеруючих об'єктів в високоефективні установки комбінованого циклу, що надасть можливість скоротити витрати палива при виробництві енергії, зменшити викиди парникових газів та підвищити рівень енергетичної безпеки країни.

Тому, після введення в дію норм законопроекту, передбачається внесення відповідних змін до Порядку проведення кваліфікації когенераційної установки, який затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Суб'єкти господарювання несуть матеріальні затрати, які складаються із затрат на забезпечення підготовки та подання до Держенергоефективності заяв на отримання гарантії походження електричної енергії.

Здійснення витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів місцевого самоврядування не передбачається.

Органи виконавчої влади (Держенергоефективності) несуть витрати на формування та ведення реєстру гарантій походження електричної енергії. Розрахунок витрат здійснено відповідно до Додатку 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання:

Держенергоефективності
(назва державного органу)

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що	1 год	(заробітна плата	1	40	1932

перебуває у сфері регулювання		за місяць – 8 500 грн, 22-робочі дні – 386,4 грн зарплата за 1 день (8 годин) або 48,3 грн за 1 год			
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	-	-	-	-	-
камеральні	-	-	-	-	-
виїзні	-	-	-	-	-
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	-	-	-	-	-
7. Інші адміністративні процедури (уточнити): - опрацювання пакету документів щодо видачі свідоцтва про кваліфікацію когенераційної установки, підготовка свідоцтва про кваліфікацію когенераційної установки або відмови у його видачі;	16 год	772,8	1,1 (з урахуванням повторного звернення суб'єктів господарювання у разі отримання відмови)	40	34 003

- опрацювання пакету документів щодо видачі гарантії походження електричної енергії, виробленої високоефективною когенерацією, підготовка гарантії походження електричної енергії або відмови у її видачі	4 год	193,2	1,1 (з урахуванням повторного звернення суб'єктів господарювання у разі отримання відмови)	40	8500,8
Разом за рік	21	1014,3	3,2	40	44 435,8
Сумарно за п'ять років	105	5071,5	16	40	222 179

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

Утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу) не передбачається. Адміністрування процесу регулювання передбачається здійснювати в межах штатного розпису установи.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акту розповсюджено на необмежений термін, оскільки він регулює відносини, які мають перманентний характер.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акту є:

розмір надходжень коштів до державного та місцевих бюджетів, пов'язаних з дією акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та фізичних осіб з основних положень акта (розміщення на сайті Minenergompre.kmu.gov.ua та Держенергоефективності www.saee.gov.ua);

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта (суб'єкти господарювання, що здійснюють виробництво електричної енергії та/або теплової енергії на когенераційних установках);

кількість заяв, що надходитиме до Держенергоефективності для надання адміністративних послуг з кваліфікації когенераційних установок та видачі гарантії походження електричної енергії, яка вироблена високоефективною когенерацією;

кількість кваліфікованих когенераційних установок;

кількість суб'єктів господарювання, що будуть включені до електронного реєстру гарантії походження електричної енергії, яка вироблена високоефективною когенерацією (залежить від кількості

звернень споживачів електричної енергії);

розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання, пов'язаними з виконанням вимог акта;

обсяг теплової та електричної енергії, виробленої високоефективними когенераційними установками;

середня економія первинної енергії палива високоефективними когенераційними установками у порівнянні з контрольними значеннями ефективності для окремого виробництва електричної і теплової енергії.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік після набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження результативності планується здійснити протягом двох років з дня набрання чинності регуляторного акту, у результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення не врегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Метод проведення відстеження результативності регуляторного акту – статистичний.

Періодичність відстеження результативності – один раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Відстеження результативності дії регуляторного акту здійснюватиметься статистичним методом шляхом аналізу офіційної статистичної інформації Держенергоефективності за результатами обробки заяв та технічної інформації на отримання свідоцтв про кваліфікацію когенераційних установок та отримання гарантій походження електричної енергії, виробленої високоефективною когенерацією (кількість та загальна встановлена потужність кваліфікованих когенераційних установок, загальний обсяг електричної та теплової енергії, виробленої високоефективними кваліфікованими когенераційними установками тощо).

Цільовими групами для проведення відстеження результативності регуляторного акту є суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність з комбінованого виробництва електричної і теплової енергії.

Виконавець заходів з відстеження – Держенергоефективності.

**Т.в.о. Голови
Держенергоефективності**

Костянтин ГУРА

19 08 2020 р.

Повідомлення
про оприлюднення проекту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про комбіноване виробництво
теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного
енергопотенціалу» щодо розвитку високоефективної когенерації»

1. Розробник:

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України.

2. Стислий виклад змісту проекту:

Метою, яка покладена в основу проекту є узгодження положень чинного законодавства України з принципами та положеннями законодавства Європейського союзу в сфері розвитку високоефективної когенерації, зокрема, Директиви 2004/8/ЄС та Директиви 2012/27/ЄС.

Спосіб оприлюднення проекту регуляторного акта:

Проект акта, пояснювальну записку та аналіз його регуляторного впливу буде розміщено на офіційних веб-сайтах Міністерства енергетики України (<http://mre.kmu.gov.ua/>) та Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України (www.sae.gov.ua).

3. Строк, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань:

Зауваження та пропозиції приймаються протягом місяця.

4. Зауваження та пропозиції направляти на адресу:

Міністерство енергетики України.

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України, Департамент відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, 01001, м. Київ, пров. Музейний, 12, тел. 590-54-09, saeevde@gmail.com.

Державна регуляторна служба України.

01001, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, тел. 285-05-55, факс 254-43-93, inform@dkrp.gov.ua.

Зауваження та пропозиції надсилати електронною та звичайною поштою.

